

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/109/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512205042
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2512205042.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku v spore žalobkyne: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Grösslingova 77, Bratislava, IČO: 31 351 026, zastúpená splnomocnencom: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: 1/ A. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Ľ. K. XXX/XXX, K. D., 2/ O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. K. XXX/XXX, K. D., 3/ U. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Ľ. K. XXX/XXX, K. D., o zaplatenie 7.080,94 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 6. februára 2019, č.k. 7C/2/2013-213, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch IV., V., VI. a VII. **p o t v r d z u j e.**
- II. Žalovaným právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. zmenu žaloby nepripustil, výrokom II. konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania do 18.06.2012 vo výške 3,43 eur a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 7080,94 eur od 19.06.2012 do 19.10.2012 a úroku z omeškania vo výške 650 eur od 24.01.2013 do 20.10.2015 zastavil, výrokom III. žalovaným 1/, 2/ a 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi istinu 4.940 eur, riadny úrok vo výške 1114,61 eur spolu vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 458,36 eur a s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4940 eur od 21.10.2015 do zaplatenia, pričom žalovaný 1/ a 2/ majú túto povinnosť spoločne a nerozdielne, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Zaplatenie prisúdennej sumy s príslušenstvom povolil žalovaným 1/, 2/ a 3/ zaplatiť v splátkach vo výške 800 eur mesačne, splatných vždy do 15 dňa mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že omeškanie sa zo zaplatením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého dlhu. Výrokom IV. súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol, výrokom V. určil, že zmluvná podmienka dojednaná v článku V bod 6 úverovej zmluvy zo dňa 15.07.2009 v znení: "Všetky splátky úveru sa zúčtujú podľa poradia najskôr na úhradu poistného na krytie úverovej pohľadávky pre prípad smrti poberateľa úveru, na úhradu poistného za poistenie založenej nehnuteľnosti, na krytie najstarších nedoplatkov, nákladov, úrokov a potom na splatenie istiny stavebného úveru. " je ako neprijateľná neplatná, výrokom VI. určil, že zmluvná podmienka dojednaná v § 10 bod 5 všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie FLEXIBIL, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy zo dňa 15.07.2009 v znení: "Všetky splátky stavebného úveru sa zúčtujú podľa poradia najskôr na úhradu poistného na krytie úverovej pohľadávky pre prípad smrti poberateľa úveru (platí iba pre fyzickú osobu v zmysle § 2 ods. 1 písm. a), nákladov, poplatkov, úrokov a potom na splatenie istiny pričom platí, že najskôr sú uhradené najstaršie nedoplatky. Všetky splátky medziúveru sa zúčtujú podľa poradia najskôr na úhradu poistného na krytie úverovej pohľadávky pre prípad smrti poberateľa medziúveru (platí iba pre fyzickú osobu v zmysle § 2 ods. 1 písm. a.) nákladov, poplatkov a úrokov, pričom platí, že najskôr sú uhradené

najstaršie nedoplatky. " je ako neprijateľná neplatná a napokon výrokom VII. rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 10,80 %.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil použitím ustanovenia § 145 ods. 2, § 146 ods. 1, § 232 ods. 4, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 2 ods. 1, § 7 ods. 3, 4 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, § 330 ods. 2, § 340 ods. 1, § 497, § 502 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OBZ“), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 52 ods. 1, 2, 3, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 546 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5, § 566 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom od 1.1.2008. Vecne súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe úverovej zmluvy zo dňa 15.07.2009 žalobkyňa poskytla žalovaným 1/ a 2/ ako spoludlžníkom medziúver zo zmluvy o stavebnom sporení č. 27494709 s cieľovou sumou 10 000,- Eur pri úrokovej sadzbe 7,49 % p. a. Medziúver žalobkyňa poskytla žalovaným 1/ a 2/ vo výške 8000,- eur na preklenutie obdobia do pridelenia cieľovej sumy a vzniku nároku na riadny stavebný úver (čl. I. zmluvy). Žalovaní sa zaviazali po celú dobu splácania medziúveru platiť žalobkyni mesačné splátky vo výške 135 eur s tým, že každá mesačná splátka medziúveru bude použitá vo výške 0,745 % z cieľovej sumy ako vklad na sporiteľský účet na dosporenie do 40 % z cieľovej sumy, a vo výške 0,605 % z cieľovej sumy na medziúverový účet na úhradu úrokov z poskytnutého medziúveru. Po pridelení cieľovej sumy a po transformácii medziúveru na stavebný úver sa žalovaní zaviazali platiť žalobkyni mesačné splátky úveru v minimálnej výške 100 eur s tým, že celý úver splatia najneskôr do 6,16 rokov od pridelenia cieľovej sumy (čl. II. zmluvy). Žalobkyňa reálne poskytla žalovaným 1/ a 2/ medziúver v sume 8000 eur, žalovaní 1/ a 2/ však nesplácali splátky riadne a včas ako vyplýva z ich rozpisu a keďže sa dostali do omeškania, žalobkyňa v súlade so zmluvou pristúpila k zosplatneniu úveru dňom 29.02.2012 v sume 7101,52 eura. Súd posúdil zmluvu ako uzavretú podľa zákona o stavebnom sporení, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 OZ a nasl., pričom vzal do úvahy § 52 ods. 2 tretej vety OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, a to napriek tomu, že uvedená veta bola do predmetného ustanovenia zavedená až s účinnosťou od 1.5.2014, keďže OZ neobsahuje žiadne prechodné ustanovenie k právnym vzťahom vzniknutým pred 1.5.2014 (na porovnanie rozsudky NSSR sp. zn. 3MCdo/12/2014 zo dňa 21.4.2015, 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.4.2015, 8MCdo/13/2014 zo dňa 28.5.2015). Z dokazovania vyplynulo, že žalovaní zaplatili za obdobie od 01.10.2009 do 29.02.2012 žalobkyni sumu 2799,89 eur. Ku dňu zosplatnenia úveru dňa 29.02.2012 tak mala žalobkyňa z istiny poskytnutého úveru zúčtovať sumu 2160 eur ako sumu nasparených prostriedkov a rozdiel sumy 1754,50 a sumy 639,89 eur (ako zaplatených úrokov) t.j. suma 1114,61 eur tvorila sumu dlžných úrokov ku dňu zosplatnenia úveru. Dlžná istina úveru, ku dňu zosplatnenia úveru dňa 29.02.2012 tak predstavovala 5840 eur a dlžné úroky sumu 1114,61 eur. Nakoľko žalovaní preukázateľne po zosplatnení úveru zaplatili žalobkyni dňa 16.03.2012 sumu 60 eur a v období od 15.05.2012 do 19.10.2012 sumu 190 eur a od 24.01.2013 do 20.10.2015 uhradili žalobkyni spolu sumu 650 eur - spolu teda sumu 900 eur a uvedené platby je nevyhnutné započítať na istinu dlhu (podľa ust. § 566 ods. 2 OZ), nie ako si ich nesprávne započítavala žalobkyňa na príslušenstvo, je dlh žalovaných na nezaplatenej istine úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie vo výške 4940 eur (5840 ku dňu zosplatnenia úveru - 900 eur zaplatených po zosplatnení). Podľa § 55 ods. 1 OZ sa zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nemôžu odchyliť od zákona v neprospech spotrebiteľa, spotrebiteľ sa nesmie vzdať práv, ktoré mu zákon poskytuje, alebo inak zhoršiť svoje postavenie a to ani s jeho súhlasom, naopak, odchýlky v neprospech dodávateľa možné sú. Vzhľadom na toto ustanovenie súd dospel k záveru, že dojednania v článku V bod 6 úverovej zmluvy zo dňa 15.07.2009 a v § 10 bod 5 VOP pre stavebné sporenie FLEXIBIL, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy zo dňa 15.07.2009 tak ako sú uvedené v bodoch V. a VI tohto rozsudku sú neprijateľné podmienky a ako také absolútne neplatné, pretože sa ich dojednaním postavenie spotrebiteľa dlžníka značne zhoršilo, je totiž nepochybné, že každé plnenie dlžníka, ktoré sa započítava najprv na príslušenstvo a až po zaplatení príslušenstva na istinu, značne predlžuje dobu, po ktorú sa dlžník nemôže zbaviť svojho dlhu, zvyšuje celkové náklady splácania na strane dlžníka a často vedie k tzv. nekonečnému splácaniu. Takýto stav nanútený veriteľom spotrebiteľovi či už v pripravených ustanoveniach spotrebiteľskej zmluvy alebo ako súčasť VOP, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov spotrebiteľskej zmluvy. Ďalej súd prvej inštancie bol toho názoru, že veriteľ nemá nárok na úrok z úveru po skončení úverového vzťahu, t. j. ak veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, má nárok na úrok z úveru iba ku dňu, kedy sa stal splatným celý úver a počnúc prvým dňom omeškania dlžníka ide o protiprávny stav, s ktorým

sa spájajú sankcie, nie však odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok úverovej (spotrebiteľskej) zmluvy. Iná zmluvná úprava, ktorá je na škodu/ neprospech spotrebiteľa je neprijateľne odchylná od zákona. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťuje sa sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu zákonného inštitútu úrokov z omeškania (nariadenie vlády ČR č. 142/1992 Zb. § 1 a nasl). Dohoda o platení úrokov aj po zosplatnení úveru je odklonom od dispozitívnej normy zákona v neprospech spotrebiteľa (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ/ES vo veci C-415/11 Aziz, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/424/2015 zo dňa 21.9.2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/107/2016 zo dňa 19.6.2017, rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/264/2016 zo dňa 27.9.2017 a sp. zn. 15Co/439/2016). K rozsiahlej argumentácii žalobkyne o zákonnosti úrokov z úveru za obdobie aj po zosplatnení úveru až do jeho úplného zaplatenia, na ktorú poukazovala vo svojom písomnom vyjadrení, ktorú súd prvej inštancie považoval za prekonanú, príp. nesprávne vykladanú, súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012. Nakoľko žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala ani netvrdila vznik nároku na poplatky vo výške účtovanej žalovaným (z výpisov z medziúveru vyplýva iba matematický výpočet poplatkov, ich druh a výška), súd sa preto nemohol zaoberať oprávnenosťou resp. neoprávnenosťou účtovania takýchto poplatkov a na ich započítavanie žalobkyňou neprihliadal. Žalobkyňa nepredložila súdu žiadny dôkaz preukazujúci individuálne dojednanie výšky poplatkov, pričom v spotrebiteľskom právnom vzťahu musia byť poplatky, vrátane ich výšky, uvedené priamo v spotrebiteľskej zmluve, inak ich nemožno považovať za individuálne dojednané. Pokiaľ sa žalobkyňa odvoláva na VOP, tieto sú vytlačené vo formulárovej podobe, sú obsiahnuté v neprehľadnom obrovskom množstve všeobecných obchodných podmienok, ktoré navyše vzbudzujú dojem obsahu skôr nepodstatného charakteru, a spôsobujú tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a preto nie sú pre spotrebiteľa záväzné, nakoľko sú ako neprijateľné neplatné (§ 53, § 39 OZ; porov. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/214/2017 zo dňa 26.7.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/439/2016 zo dňa 15.2.2017). Žalobkyňa si nedôvodne uplatnila aj úroky z omeškania z úrokov splatných do zosplatnenia pohľadávky t.j. 5% zo sumy 1114,61 Eur, nakoľko úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 OZ rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (potiaľ, že sa môžu nárokovať aj sankcie za omeškание s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva len povinnosť zaplatiť už splatné úroky. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani OBZ ani OZ nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Ak sa teda rozumie pohľadávkou v zmysle úpravy obsiahnutej v ustanovení § 121 ods. 3 OZ istina (plnenie z hlavného peňažného záväzku), potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť ani z dikcie ustanovenia § 517 ods. 2 OZ. Názor, že možno priznať úrok z omeškania alebo poplatok z omeškania z príslušenstva pohľadávky, by totiž bez väzby na ustanovenie § 121 ods. 3 OZ viedol k absurdnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 OZ ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občianskoprávnym záväzkom, pomenováva príslušenstvo, ktoré možno pri omeškaní s plnením peňažného dlhu (s plnením hlavného peňažného záväzku) žiadať vedľa istiny, v prípadoch, kedy zákon o kvalite príslušenstva mlčí (ak neustanovuje zákon, že dlžník je povinný platiť poplatok z omeškania, má veriteľ právo požadovať úrok z omeškania). Súd prvej inštancie zaviazal na plnenie v zmysle výroku III. aj žalovaného 3/, nakoľko tento ako ručiteľ prevzal na seba záväzok splatiť dlh, ak ho žalovaný 1/ a 2/ ani po výzve žalobkyne neuspokojia a tomuto ich hmotnoprávnemu vzťahu súd prispôbil aj znenie výroku. V danom prípade právna povinnosť žalovaného 3/, vyplývajúca z hmotnoprávného vzťahu, je akcesorická a v zmysle § 546 ods. 1 OZ svojím rozsahom a trvaním je prepojená s povinnosťou dlžníkov - žalovaných 1/ a 2/. V prípade dlžníka a ručiteľa nemožno hovoriť o solidárnom záväzku a preto súd prvej inštancie nezaviazal žalovaných 1/ a 2/ so žalovaným 3/ na plnenie spoločne a nerozdielne (zároveň však výrok jednoznačne vyjadruje solidárnu viazanosť medzi žalovaným 1/a 2/) a vzťah akcesority vyjadril tak, že vo výroku určil, že plnením poskytnutým jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť

druhého žalovaného. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie vo výroku IV. žalobu vo zvyšnej časti (o zaplatenie 1026,33 eur, riadneho úroku vo výške 139,96 do 18.06.2012, úroku vo výške 7,49 % ročne z istiny 7080,94 eur od 19.06.2012 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 2140,94 eur od 20.10.2012 do 23.01.2013 a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2140,94 eur od 21.10.2015 do zaplatenia) zamietol, nakoľko bolo preukázané, že dlžná istina ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie bola vo výške 4940 eur a dlžné úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dňa 29.02.2012 boli vo výške 1114,61 eur a nárok na úroky z dlžnej istiny žalobkyni po 01.03.2012 nepatrí).

3. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu strán v spore. Prihliadal pritom nielen na uplatnenú istinu, ale aj požadované príslušenstvo, nakoľko toto vyčíslené ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie predstavovalo v porovnaní s uplatnenou istinou významnú časť uplatneného nároku (por. rozhodnutia NS SR - 1 MCdo 1/2004 zo dňa 27.4.2014, tiež sp.zn. 1 Obo/40/2014 zo dňa 08.03.2017, či uznesenie Vrchného súdu v Olomouci z 26. júla 2006, sp. zn. 7 Cmo 507/2005). Žalobkyňa vzhľadom k uvedenému bola úspešná v rozsahu 55,40 % a žalovaní 1/ až 3/ v rozsahu 44,60 %, čistý úspech žalobkyne tak predstavoval 10,80 %, preto jej súd prvej inštancie priznal voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v uvedenom rozsahu.

4. Proti výrokom IV., V., VI. a VII. rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa a to podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Dôvodila, že úverová zmluva ako absolútny obchodnoprávny vzťah podľa § 261 ods. 6 písm. d) OBZ, sa spravuje výlučne režimom OBZ, bez ohľadu na povahu účastníkov daného právneho vzťahu, a to aj pokiaľ ide o spôsob započítania čiastočných plnení dlžníka. Predmetná zmluva bola uzavretá ešte pred účinnosťou poslednej vety ustanovenia § 52 ods. 2 OZ, ktorá bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. Poukázala na stanovisko Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska zo dňa 21.4.2015 č. 1/2015 k použitiu OZ v spotrebiteľských obchodných vzťahoch v čl. 3 ods. 19. Aj v rámci zásadných európskych civilnoprávných kodifikácií bol vždy generálne uplatňovaný princíp započítavania čiastočného plnenia dlžníka prednostne na príslušenstvo pohľadávky a vo zvyšku na istinu, najmä z dôvodu ochrany záujmov veriteľa. Samotný OZ až do konca roku 1991 obsahoval ustanovenie, ktoré vychádzalo z prednostného započítania plnenia na príslušenstvo, pokiaľ dlžník neurčil inak. Súd prvej inštancie započítal čiastočné plnenia žalovaných po splatnosti úveru výlučne na istinu v rozpore s čl. V ods. 6 úverovej zmluvy. Vyslovením neprijateľnosti čl. V ods. 6 úverovej zmluvy a § 10 ods. 5 VOP hrubo zasiahol do všetkých zmluvných vzťahov, ktoré má žalobkyňa aktuálne kreované (§ 53a OZ). Súd vôbec nezohľadnil, že znenia uvedených ustanovení úverovej zmluvy a všeobecných obchodných podmienok boli formulované v čase, kedy neexistovali rozhodné ustanovenia právneho poriadku, ktoré súd prvej inštancie vo veci aplikoval a súd tak žalobkyňu „potrestal“ za to, že svoju úverovú zmluvu neprispôsobila budúcej právnej úprave ochrany spotrebiteľa, o ktorej objektívne nemohla mať vedomosť. Z § 330 ods. 2 OBZ a § 566 ods. 2 OZ vyplýva, že pre poradie započítania čiastočného plnenia dlžníka na istinu alebo úroky je rozhodujúca vôľa dlžníka, pričom tu vôľa žalovaných bola jednoznačne preukázaná podpísaním predmetnej úverovej zmluvy a ručiteľskej listiny a následne k žiadnej modifikácii zmluvy nedošlo. Pokiaľ ide o povinnosť dlžníka platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi, túto potvrdzujú viaceré rozhodnutia (rozhodnutie NS SR sp.n. 30bdo/67/2013, NS ČR sp.zn. 33Cdo/212/2014, sp.zn. 33Cdo/1401/2014, sp.zn. 33Odo/657/2005, sp.zn. 33Odo/518/2003, KS v Košiciach sp.zn. 1Co/393/2016, KS v Prešove sp.zn. 11Co/65/2016, KS v Žiline sp.zn. 11Co/457/2015, KS v Košiciach sp.zn. 4Cob/146/2013 a sp.zn. 4Cob/146/2013, KS v Banskej Bystrici sp.zn. 43Cob/186/2013, KS v Prešove sp.zn. 14Co/83/2012 a ďalšie). Jazykovým výkladom druhej vety § 503 ods. 3 OBZ možno jednoznačne dospieť k záveru, že dlžník je povinný platiť úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, t.j. simultánne úročením pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania a súčasne úrokom podľa § 502 OBZ nie je zákonom vylúčené a vyplýva zo samotného znenia § 502 a § 503 OBZ, bez potreby duplicitných dojednaní v zmluve o úvere. Žalobkyňa považovala za absurdné, ak by sa takýmto spôsobom (časťokrát úmyselným nesplatením úveru) mohol dlžník zbaviť svojej povinnosti platiť úroky (mutatis mutandis R 53/1972) a zdôraznila, že protiprávny stav vyvolal žalovaný svojím nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy. Pretrvávajúci stav, keď žalovaný naďalej užíva (nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a žalobkyňa nimi fakticky nedisponuje, nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov. Inštitút úroku je v právnej doktríne SR a ČR dlhodobo interpretovaný ako cena za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov. Akceptovaním záveru prvoinštančného súdu by bolo postavenie dlžníka lepšie v prípade porušenia záväzku než v prípade riadneho plnenia povinností, čo

je neprijateľné. Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť a priznať jej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Žalovaní sa k podanému odvolaniu nevyjadрили.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7C/2/2013 bolo zaplatenie sumy 7.080,94 eur s príslušenstvom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zmenu žaloby nepripustil, výrokom II. konanie čiastočne zastavil v dôsledku späťvzatia žaloby, výrokom III. žalovaným 1/, 2/ a 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 4940 eur, riadny úrok vo výške 1114,61 eur spolu vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 458,36 eur a s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4940 eur od 21.10.2015 do zaplatenia, výrokom IV. vo zvyšku žalobu zamietol, výrokmi V. a VI. určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky dojednanej v článku V bod 6 úverovej zmluvy a v § 10 bod 5 všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie FLEXIBIL a napokon výrokom VII. priznal žalobkyni voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 10,80 %.

8. Predmetom odvolacieho konania vychádzajúc z obsahu podaného odvolania, je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v jeho výrokoch IV., V., VI. a VII.

9. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a berúc do úvahy odvolacie argumenty, sa potom žiada dodať už len nasledovné:

10. Nedá sa stotožniť s názorom žalobkyne, že úverová zmluva sa spravuje výlučne režimom podľa Obchodného zákonníka. Ani v prípade absolútneho obchodu sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa (por. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/21/2014 zo dňa 4.11.2015). K ustanoveniu § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka neexistuje prechodné ustanovenie, avšak judikatúra sa priklonila k výkladu, že toto ustanovenie sa má aplikovať aj na zmluvy uzavreté pred jeho prijatím, teda pred 1.5.2014, a to aj pri zohľadnení relevancie práva Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (por. napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.04.2015, sp.zn. 8MCdo/13/2014 zo dňa 28.5.2015, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoE/47/2018 zo dňa 31.10.2019) Z hľadiska prejudiciality rozhodnutie Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska nie je pre súd právne záväzná, súd je povinný len na takéto rozhodnutie prihliadnuť a vysporiadať sa s ním v odôvodnení rozhodnutia v zmysle § 194 ods. 2 CSP. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje najmä na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV.ÚS 476/2012 zo dňa 18.9.2012 a na ustálenú judikatúru Krajského súdu v Trnave v otázke zmluvného úroku.

11. Pokiaľ ide o otázku započítavania čiastočného plnenia dlžníka, nebolo možné prihliadať na iné európske civilnoprávne kodifikácie, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, nakoľko tieto právne úpravy regulujú právne vzťahy v iných krajinách, avšak v Slovenskej republike nie sú právne záväzné. Rovnako nemožno zobrať zreteľ ani na znenie Občianskeho zákonníka platného do roku 1991, vzhľadom na jeho skončenú platnosť a účinnosť, pričom takýmto historickým výkladom by sa úplne poprel účel a význam novelizácii všeobecne záväzných právnych predpisov.

12. K odvolacej námiatke žalobkyne, že súd prvej inštancie ju „potrestal“ za to, že svoju úverovú zmluvu neprispôsobila budúcej právnej úprave ochrany spotrebiteľa, o ktorej objektívne nemohla mať vedomosť, je potrebné konštatovať, že východiskom ochrany spotrebiteľa je postulát, že spotrebiteľ sa dostáva do fakticky nerovného postavenia s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza k uzavretiu zmluvy, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a nakoniec s ohľadom na možnosť určovať zmluvné podmienky jednostranne v podobe formulárových zmlúv. Uvedená faktická nerovnosť je vyrovnávaná z právneho hľadiska obmedzeniami autonómie vôle. Princíp autonómie vôle a princíp rovnosti sú dopĺňované a korigované princípom spravodlivosti. Od dodávateľa je nevyhnutné vyžadovať, aby vo vzťahu k spotrebiteľovi vystupoval vo všeobecnej rovine čestne. (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I.ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013) Spotrebiteľ z hľadiska aktuálnej automatizácie a štandardizácie zmlúv a všeobecných obchodných podmienok relevantných pri obstarávaní tovarov bežnej spotreby má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvy a všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené. Rozsiahlosť a použitá právna terminológia spôsobujú, že spotrebiteľ nemá možnosť buď ich vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. To je legitímnym dôvodom pre zakotvenie zákonného zákazu používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Cdo/114/2017 zo dňa 6.3.2019) Účelom ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je poskytnutie ochrany všetkým spotrebiteľom bez ohľadu na to, či sú stranami sporu alebo nie. Započítanie čiastočnej úhrady najskôr na iné položky ako na istinu spôsobuje, že spotrebiteľovi ako dlžníkovi neustále ďalej narastá dlh, pričom sa môže dostať aj do dlhovej pasce. Uvedenú zmluvnú podmienku je nevyhnutné považovať za neprijateľnú, čo má za následok jej neplatnosť. To znamená, že veriteľ je povinný sa zdržať používania uvedenej podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

13. Žalobkyňa tiež argumentovala tým, že z § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pre poradie započítania čiastočného plnenia dlžníka na istinu alebo úroky je rozhodujúca vôľa dlžníka. Odvolací súd k tomu uvádza, že všeobecným princípom občianskeho práva je zmluvná sloboda, čo sa prejavuje aj v množstve dispozitívnych ustanovení obsiahnutých v Občianskom zákonníku alebo Obchodnom zákonníku. V preskúmanom prípade však ide o spotrebiteľský spor. Dodávateľ sa nachádza vo výrazne lepšej faktickej situácii, a to aj s poukazom na skutočnosť, že je to dodávateľ, kto predkladá spotrebiteľovi formulárovú zmluvu. Spotrebiteľ nemá reálnu možnosť ovplyvniť obsah formulárovej zmluvy a všeobecných obchodných podmienok, a teda je postavený pred voľbu buď akceptácie návrhu formulárovej zmluvy ako celku alebo jej celkové odmietnutie. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že spotrebiteľ si osobitne nevyjednal dohodu o spôsobe započítania čiastočného plnenia a takýto obsah zmluvy o úvere, pre spotrebiteľa nevýhodný, presadil práve dodávateľ. Nemožno sa stotožniť s argumentom žalobkyne, že za vôľu dlžníka je potrebné považovať to, čo bolo obsahom formulárovej zmluvy, práve z už spomenutého dôvodu, že to bol práve dodávateľ, ktorý pripravil obsah formulárovej zmluvy tak, aby tým dosiahol svoje ekonomické ciele.

14. Žalobkyňa namietala tiež nesprávne právne posúdenie v otázke posúdenia nároku na úroky z úveru, keď mala za to, že úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ani zosplatenie úveru. Žalobkyňa správne poukazovala na to, že v zmysle ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka má nárok na zaplatenie úroku v dojednanej výške (inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona). Jej tvrdenie, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich vrátenia (teda aj po zosplatení úveru) vychádzajúc z druhej vety ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka je však potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa jeho prvej vety zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu ust. § 503 ods. 3 nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta). Uvedené ustanovenia právnej normy (spolu s § 497 Obchodného zákonníka) teda explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. V súlade s týmto výkladom je aj ust. § 506 Obchodného zákonníka, umožňujúce od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, teda

celý dlh jednorazovo. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa teda zhoduje s dobou splatnosti úveru, čiže celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru.

15. Pokiaľ ide o otázku nároku veriteľa na úrok z poskytnutého úveru za čas po zosplatnení, odvolací súd ďalej uvádza, že aplikačná prax súdov sa touto otázkou už zaoberala. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. Na zdôraznenie správnosti záverov prvoinštančného súdu v tomto smere, na ktorého odôvodnenie v preskúmanom rozsudku odvolací súd v podrobnostiach odkazuje, sa žiada uviesť, že závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí R 59/1998 (sp. zn. 4 Obo 143/1998 z 01.07.2000) boli prijaté aj v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Prešove č.k. 11Co/30/2012-145 zo dňa 30.05.2012, ktoré úsudky súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.09.2012. K záveru súdov, že „pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru“, Ústavný súd SR v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukazovala na iné rozhodnutia súdov, treba uviesť, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, odvolací súd však nenachádza dôvod odchyliť sa od právneho názoru prezentovaného vyššie a odkazuje na množstvo súdnych rozhodnutí podporujúcich právny názor vyslovený súdom prvej inštancie, napr. rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/16/2018 z 12.04.2018, 15Co/193/2018 z 07.11.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/70/2018 z 25.10.2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/221/2016 z 28.11.2017, 24Co/99/2017 z 27.03.2018, 17Co/110/2018 z 08.11.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/403/2016 z 27.03.2018, 24Co/189/2018 z 06.03.2019 a ďalšie.

16. Žiada sa na záver doplniť, že pri poskytnutí úveru si zmluvné strany dojednávajú ako úroky, tak i lehotu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Zákon teda umožňuje veriteľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku prirodzene sledujú úroky dohodnutú dobu poskytnutia peňažných prostriedkov, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má veriteľ právo splatnosť skrátiť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť po splatnosti úveru (po ukončení zmluvného úverového vzťahu) úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je po splatnosti splatený, zákon priznáva veriteľovi za zadržovanie jeho peňažných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky s omeškania z kogentne stanoveným limitom), alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovat' zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užíva, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kedy by bol dlžník vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia, a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu dlžník na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprelí účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby ku zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však dlžníkovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Navyše by tak došlo k hrubej nadváhe veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatené úroky by si nárokoval aj pri svojej potenciálnej nečinnosti. Takéto správanie veriteľa nemôže byť podporované a nemôže požívať právnu ochranu.

17. Ďalšie argumenty žalobkyne odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci už za nepodstatné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať, keď neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak

nemusi dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a pod.).

18. Odvolací súd je v rámci systému neúplnej apelácie, až na procesným kódexom vymedzené výnimky, viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, pričom svoju pozornosť primárne zameriava na skúmanie vecnej správnosti a zákonnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu dôvodov uplatnených v odvolaní (porovnaj 92/2010, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 152/2010 zo dňa 20.4.2010). Keďže odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi a odvolanie žalobkyne neobsahovalo žiadne konkrétne výhrady súvisiace s posúdením nedôvodnosti uplatnených poplatkov, či úrokov z omeškania z úrokov splatných do zosplatnenia pohľadávky a napokon i s nárokom na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, odvolací súd, rešpektujúc limity vyplývajúce z podstaty neúplného apelačného systému, považoval rozhodnutie aj v tejto časti za správne. Vyhodnotiac odvolacie dôvody odvolateľky ako neopodstatnené a nezistiac ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal prihliadnuť z úradnej povinnosti, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch IV. až VII. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 2 CSP).

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ako aj čl. 4 ods. 2 a čl. 17 CSP, vychádzajúc z toho, že v odvolacom konaní boli plne úspešní žalovaní, ale keďže boli nečinní a žiadne trovy konania im v odvolacom konaní nevznikli, odvolací súd vychádzajúc z princípu racionálneho zákonodarcu im ich ani nepriznal. Ak totiž podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7 Cdo/14/2018 zo dňa 28.2.2018).

20. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).